

Petri Bernadett

Sztárookra is épít az EU idei választási kampánya

Bevezetés

Az Európai Bizottság néhány nappal ezelőtt sajtótájékoztatót tartott a 2024-re és az azt követő évekre tervezett ifjúságpolitikai intézkedésekről. Rendhagyó szakpolitikai fordulat volt, amikor a Bizottság alelnöke egy ismert amerikai popsztárt is felkért a sajtóesemény során, hogy segítse az EU intézményeit a közelgő európai választásokra való mozgósításban.

Új ifjúságpolitikai intézkedések a részvételi demokrácia jegyében

Az Európai Bizottságnak az európai életforma népszerűsítéséért felelős alelnöke, Margarítisz Szhinász és az Európai Bizottság innovációért, kutatásért, kultúráért, oktatásért és ifjúságért felelős biztosa, Iliana Ivanova néhány nappal ezelőtt sajtótájékoztatót tartott az ifjúság európai évéről, annak eredményeiről és a tervezett lépésekről.¹ A 2022-ben sorra került tematikus év eredményeire építve a Bizottság számos olyan intézkedést jelentett be, amelynek a célja, hogy nagyobb beleszólást biztosítson a fiataloknak az őket érintő döntésekbe, és az ifjúsági dimenzió elmélyítését segítse elő az uniós szakpolitikák területén.

A Bizottság állítása szerint az ifjúság igényeinek előtérbe helyezésével ezek az intézkedések érdemi szerephez juttatják a fiatalokat a 2024-es európai választásokra való felkészülés során és az azt követő években. Az intézkedéscsomag olyan elképzeléseket tartalmaz, mint a fiatalokkal folytatandó rendszeres párbeszéd, az egységes európai diploma bevezetésének irányába tett lépések, a szakmai gyakorlatokra bevezetni kívánt minőségi keret és méltányos díjazás, az iránymutatások kidolgozása az iskolai jóllét feltételeiről, illetve a fiatalok megszólítása a Bizottság közelgő, éghajlatváltozással

¹ What Was the European Year of Youth? [é. n.].

és demokráciával kapcsolatos kampánya során, amely a fiatalok választási részvételének növelését is célozza.²

Ezenfelül a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseinek részeként, hogy az EU-t közelebb hozza a fiatalokhoz, 2024. április 12. és 19. között megrendezik az Európai Ifjúsági Hetet, amely két hónappal az európai parlamenti választások előtt a demokratikus részvételt állítja fókuszba annak érdekében, hogy Európa-szerte hangsúlyozza és támogassa a fiatalok közösségi szerepvállalását és aktív polgári részvételét.

A fentiek bejelentésén túl Szhinász alelnök megragadta az alkalmat, és felszólította az amerikai popikont, Taylor Swiftet, hogy segítse az Európai Uniót a fiatal szavazók közömbösségével szembeni fellépésben, és sarkallja őket arra, hogy minél többen az urnák elé járuljanak a 2024. júniusi európai választásokon. „A fiatalok jobban tudják mozgósítani a fiatalokat a részvételre, mint a biztosok” – fogalmazott a Bizottság alelnöke.

A zenei értelemben listavezető amerikai énekesnő ugyanis május 9-én, egy hónappal az európai parlamenti választások előtt Párizsban tart koncertet, Szhinász szerint pedig ez remek alkalmat kínál arra, hogy az énekesnő az európai választásokon való részvétel érdekében mozgósítson. „Taylor Swift tavaly szeptemberben felhívást intézett a közösségi médiában az amerikai fiatalokhoz, hogy regisztráljanak a szavazásra, a bejegyzését követő napon pedig 35 000 fiatal amerikai regisztrált” – idézte vissza a tengerentúli példát az európai életmód népszerűsítéséért felelős alelnök.³

Hírességek az EU kampánystratégiájában

A sztárok bevonására építő uniós kommunikációs kampányról intézményi stratégia is rendelkezik. 2023 szeptemberében az Európai Parlament Elnöksége határozatot fogadott el azzal kapcsolatban, hogy miként tudná népszerűsíteni az idén sorra kerülő európai választásokon való részvételt az állampolgárok körében.⁴ A jóváhagyott dokumentum szerint 2024-ben az uniós intézmény új alapokra helyezi az európai választásokkal kapcsolatos kommunikációs stratégiáját, és többek között a celebipar szereplőit is mozgósítani fogja annak

² Az ifjúság európai évének örökségeként a Bizottság nagyobb beleszólást kíván biztosítani a fiataloknak az uniós szakpolitikai döntéshozatalba 2024.

³ CHIAPPA 2024.

⁴ FOX-VASQUES 2023.

érdekében, hogy az idén júniusban sorra kerülő választásokon magasabb részvételi arányt érjen el.

A Parlament összesen 37 millió eurót különített el annak érdekében, hogy hatékonyabb elérést biztosítson az európai állampolgárok felé, elsősorban azért, mert az uniós intézmények és az európai pártok kampányüzeneteit az állampolgárok nehezen értelmezhetőnek találják. A Parlament kilátásba helyezte egy *online* platform létrehozását is annak érdekében, hogy az európai polgárokat hatékonyabban tájékoztassa az uniós választásokról, valamint YouTube-videókkal is készül a dezinformáció és az álhírek elleni küzdelem érdekében. Az Európai Parlament által terjesztetni kívánt fő üzenetek közé tartozik annak bemutatása, hogy az intézmény milyen hatással van a polgárok mindennapi életére, miért jelent a parlamenti demokrácia hozzáadott értéket a társadalom számára, és miért fontos elmenni szavazni.

A kampánykeret összegéből, amellyel kapcsolatban Jaume Duch, az Európai Parlament szóvivője korábban hangsúlyozta, hogy az állampolgáronként mindösszesen 0,08 eurót tesz ki, 8 millió eurót fordítanak a médiavállalatok finanszírozására, és további 3,9 millió eurót bocsátanak a civil szervezetek rendelkezésére olyan tevékenységek támogatására, amelyek „az európai polgárok és szervezetek pártoktól mentes civil szerepvállalását növelik a szavazás fontosságának felismerése érdekében”.⁵

A legutóbbi, 2019-es európai parlamenti választásokon a választásra jogosult 25 év alattiak 42%-a, a 25–39 év közöttiek 47%-a szavazott. A szavazáson való részvétel összességében véve is alig haladta meg az 50%-ot. Duch, az EP szóvivője korábban kijelentette, hogy a Katargate és az egyéb uniós korrupciós ügyek nem befolyásolták hátrányosan a választói érdeklődést, azzal érvelt, hogy a legutóbbi Eurobarométer-eredmények szerint a szavazási részvétel akár a 67%-ot is elérheti. Ugyanezen felmérés során azonban az európai állampolgárok egyértelmű kritikájuknak is hangot adtak: mindösszesen 54%-uk fejezte ki elégedettségét a demokrácia működésével kapcsolatban az Európai Unió intézményeiben.⁶ A megkérdezettek 57%-a nyilatkozott úgy, hogy egyáltalán nem elégedett az EU szakpolitikai és válságkezelési intézkedéseivel.

Néhány hónap múlva kiderül, javult-e az állampolgárok részvétele az európai választásokon, és ha valóban így történt, talán azt is megtudhatjuk, hogy a hírségek mozgósítása vagy az állampolgárok változás iránti igénye volt-e a valódi ok.

2024. január 12.

⁵ GRIERA 2023.

⁶ Fox 2023.

Felhasznált irodalom

- Az ifjúság európai évének örökségeként a Bizottság nagyobb beleszólást kíván biztosítani a fiataloknak az uniós szakpolitikai döntéshozatalba (2024). *Európai Bizottság*, 2024. január 10. Online: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_24_86
- CHIAPPA, Claudia (2024): EU Begg Taylor Swift to Get Out the Youth Vote. *Politico*, 2024. január 10. Online: <https://politico.eu/article/taylor-swift-eu-parliament-election-youth-vote/>
- FOX, Benjamin (2023): Turnout Set to Rise at 2024 EU Polls, as Voters Praise Ukraine Stance. *Euractiv*, 2023. június 6. Online: <https://euractiv.com/section/elections/news/turnout-set-to-rise-at-2024-eu-polls-as-voters-praise-ukraine-stance/>
- FOX, Benjamin – VASQUES, Eleonora (2023): LEAK: European Parliament Wants ‘Celebrities’ to Promote June EU Elections. *Euractiv*, 2023. szeptember 6. Online: <https://euractiv.com/section/elections/news/leak-european-parliament-wants-celebrities-to-promote-june-eu-elections/>
- GRIERA, Max (2023): EU Parliament Elections Campaign Will Cost €0.08 per Citizen. *Euractiv*, 2023. június 20. Online: <https://euractiv.com/section/politics/news/eu-parliament-elections-campaign-will-cost-e0-08-per-citizen/>
- What Was the European Year of Youth? [é. n.]. *European Youth Portal*. Online: https://youth.europa.eu/year-of-youth_en